

INCEST TRAUMA CENTAR - BEOGRAD

Adresa: Mačvanska 8

11000 Beograd, Republika Srbija

Tel./fax + 381 11 386 13 32

e-mail: itcentar@eunet.rs

website: www.incesttraumacentar.org.rs

Иницијатива Инцест Траума Центра – Београд за вршење надзора од стране Народне скупштине Републике Србије над спровођењем законских мера за спречавање ретрауматизације деце која су преживела сексуално насиље

- Образложени предлог -

Упућује се: Женској парламентарној мрежи, Одбору за права детета, Одбору за људска и мањинска права и равноправност полова, Одбору за уставна питања и законодавство, Одбору за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, Одбору за здравље и породицу, свим посланицама и посланицима Народне скупштине Републике Србије.

Увод

У својству, за Републику Србију, званичног носиоца Кампање Савета Европе „1 ОД 5“, Инцест Траума Центар – Београд подноси Женској парламентарној мрежи и надлежним парламентарним одборима следећу Иницијативу за вршење надзора над спровођењем законских мера за спречавање ретрауматизације деце која су преживела сексуално насиље, а у оквиру надзорне функције Народне скупштине Републике Србије.

Кључни недостаци у пракси би били отклоњени кроз следеће:

- А) Неопходно је унети у Кривични законик одредбу о обавези поштовања најбољих интереса детета, по угледу на Породични закон;
- Б) Да се обезбеди једнака кривичноправна заштита деце без обзира на узраст (0-18 година).

Постојеће законске могућности заштите деце жртава у поступцима (саслушање детета изван просторија суда и без присуства учесника поступка, коришћење техничких средстава за пренос слике и звука, постављање пуномоћника детету из реда адвоката са стеченим посебним знањем) не примењују се у довољној мери.

У овом тренутку, у 88% случајева деца се испитују у судници, најчешће уз омогућавање окривљеном да непосредно испитује дете, у 21% случајева деца се испитују у кабинетима, а свега у 4.7 % случајева у посебно опремљеним просторијама (Званични подаци изнети на Конференцији за запослене у правосуђу „Заштита деце од сексуалног злостављања и сексуалног искоришћавања“ у организацији Заштитника грађана одржаном 16.11.2015.; Инцест Траума Центар - Београд био позван да узме учешће у својству госта-говорника).

У области заштите деце од насиља, 10 година је прошло од усвајања Општег протокола, 6 година од доношења Посебног протокола и 5 година од потврђивања Ланзарот Конвенције (Конвенције Савета Европе о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања). У међувремену, прописи су мењани, донети су неки нови. **Два најважнија** су: Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (**ЗМУКД**) и Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима (у јавности познат као „**Маријин закон**“).

ЗМУКД је увео нове заштитне мере деце жртава кривичних дела: обавезне пуномоћнике оштећених, поступке пред судијама и са учесницима који су обучени за рад са малолетницима, максимално 2 саслушања жртве, коришћење тонских и видео записа и могућност саслушања детета ван суда.

„Маријин закон“ са својим мерама представља позитиван искорак и редовно и континуирано обавештавање опште и стручне јавности о напретку примене, а од стране органа именованог за његово спровођење и праћење (Управа за извршење кривичних санкција), вршило би значајну превентивну функцију што стоји у самом називу овог закона - спречавање вршења кривичних дела.

Ова два закона су промене које отварају пут суштинском усаглашавању нашег законодавног оквира са Ланзарот Конвенцијом и обезбеђивању пуне заштите детета које је преживело сексуално насиље. Данас тај систем још увек не нуди адекватну превенцију, заштиту и рехабилитацију детета, нити је довољно усмерен на заштиту детета од поновљеног злостављања и секундарне или вишеструке виктимизације.

Образложен предлог ове Иницијативе представља у пуној мери спровођење чл. 32, 34, 35 и 36 Ланзарот Конвенције (**сваки члан дословно наведен у Прилогу 1**).

ПРИМЕРИ ИЗ ПРАКСЕ

(Извод из петогодишњег Извештаја, објављеног 19.11.2014. на Светски дан превенције злостављања и занемаривања деце; Извештај у целости уврштен у нацрт Стратегије у образовању за спречавање сексуалног злостављања деце у Републици Србији; МТПНТР, новембар 2015.;) *„У периоду септембар 2009 - септембар 2014., Инцест Траума Центар - Београд је забележио у просеку 7 пријављених случајева сексуалног насиља над децом недељно. У 100% починилац је био детету позната особа (једнако за период 2005-2009.). У 78.39% починилац је члан породице, најчешће биолошки отац. Девојчице су најчешће мете 83.22%. У 55.65%, наша служба је представљала прво место којем су случајеви пријављени. У 92.11 % случајева није започет кривични поступак. За случајеве који су пресуђени и сви се односе на децу испод 12 година, кривични поступак је у просеку трајао 3 године и 3 месеца. У просеку, казна је износила 1 годину и 2 месеца.*

У периоду септембар 2012 - септембар 2014., 36.26% су чинили случајеви деце до 10 година. У просеку, злостављање деце најмлађег узраста је трајало 3 године и 2 месеца (готово трећина њиховог живота и ово су случајеви који су касније најчешће били у кривичном поступку који изузетно дуго траје чиме се директно спречава да дете настави живот). Ове случајеве најчешће карактерише претходно присутно насиље у партнерском односу где је мајка детета била изложена насиљу од стране партнера и у извесном тренутку одлучује да изађе из партнерске заједнице и заштити себе и дете. На жалост, у пракси је преживљено насиље на страни мајке за њу отежавајућа околност, на пример, на суду, јер се у њен исказ у вези злостављања мање верује."

Следе примери из 22-огодишњег искуства у раду Инцест Траума Центра - Београд, специјализоване службе за друштвени проблем сексуалног насиља, по основу директног пружања услуга психолошке асистенције деци и одраслима који су преживели сексуално насиље - по исказу деце:

Пример 1: Есеј „Јуца“ (Прилог 2).

Пример 2: Девојчица, 6 год., случај пријављен због сумње да ју је сексуално злостављао биолошки отац.

До тада је случај био пријављен полицији, центру за социјални рад и тужилаштву.

Саслушавана је два (2) пута у полицији, два (2) пута у центру за социјални рад и три (3) пута је била на гинеколошком прегледу. Затим је, у оквиру поступка који је био у току, одржано вештачење. Два (2) пута није успело, јер се расплакала и није желела да

говори. Током трећег по реду вештачења, порекла је да се догодило сексуално злостављање.

Током психолошке асистенције коју је примила у Инцест Траума Центру - Београд, а у вези одржаног вештачења, на питање „Како је било, шта се догодило?“, девојчица је одговорила: „Нисам више могла да причам, била ме је велика срамота, тамо су седеле четири (4) тете, морала сам да се некако извучем и не осрамотим и рекла сам „Ништа није било“. На питање „Шта је после било?“, одговорила је „Рекле су ми „Хвала, ето видиш, ти си баш добра девојчица“.

Поступак је обустављен. Девојчица виђа оца.

Пример 3: Девојчице (две сестре), у тренутку доласка су имале 3.5 год. и 5.5 год.

Пријављено сексуално злостављање од стране деде по оцу. Сада имају 8.5 год. и 10.5 год. Поступак траје.

Пример 4: Дечак, 5.5 год., пријављено сексуално злостављање од стране биолошког оца.

До тада, васпитачица у вртићу је према уоченим променама у понашању и цртежима детета разговарала са дечаком који је пред њом обелоданио сексуално злостављање од стране оца. О томе је вртић обавестио мајку и након што је дечак и мајци саопштио „како га тата тера да се играју“, она је сумњу пријавила полицији и центру за социјални рад. Обелодањивање од стране дечака је било у истом периоду када је текао поступак развода родитеља.

Шест (6) месеци након мајчине пријаве надлежним службама, одатле је у вези случаја нико није контактирао, а дечак је био у обавези да виђа оца у прописаним терминима. Мајка је била упорна и није одустајала.

Када је поступак започео, у дневним новинама је објављен чланак „о здравственом стању“ мајке и „непрофесионалном раду“ васпитачице у вртићу који је дечак похађао. Више од недељу дана, то је била једна од главних вести. Објављени подаци у јавности: име и презиме мајке, назив вртића, иницијали васпитачице. Мајка је одлучила да испише дечака из вртића и напусте град. Васпитачица је отишла на дуже боловање. Остала је перманентно укључена у поступак и иза свог исказа.

Поступак је трајао четири (4) године. Због недостатка доказа, није утврђено да ли је било сексуалног злостављања. Мајка дечака је донела одлуку да, по цену новчаних и/или других казни које суд има могућност да изрекне, неће дозвољавати да отац виђа дечака.

Важно је знати да у пракси није необично да се дете, када дође до физичког раздвајања од починиоца (што је неретко током бракоразводне парнице или процеса раздвајања родитеља), први пут осети довољно безбедно да ненасилном родитељу или другој особи од подршке обелодани злостављање.

Пример 5: Девојчица, 14 год., пријављено сексуално злостављање од стране биолошког оца. Случај пријављен полицији и један дневни лист је писао о њеном случају. Обелодањени подаци у јавности: коју основну школу похађа са њеним иницијалима, занимањем оца, кога има од чланова породице, како је текло сексуално злостављање, које насилне сексуалне радње су коришћене.

Девојчица је престала да иде у школу, није излазила из куће, покушала је да се убије тако што је попила таблете за спавање, након чега је случај пријављен нашој служби. У полицији је саслушавана у присуству оца и стрица.

Пример 6: Девојчица, 7 год., пријављено сексуално злостављање од стране оца. Саслушавана у полицији три (3) пута, у центру за социјални рад два (2) пута, на клиници два (2) пута и затим упућена на вештачење. Налаз судског вештака гласи да се не може са сигурношћу потврдити да ли је било сексуалног злостављања, јер девојчица „отуђено и без одговарајућих емоција говори о догађају“.

Деца која више пута морају да саопштавају шта су преживела, да би издржала процедуре, своје искуство сексуалног злостављања почињу да изговарају „као увежбану причу“, јер су је испричала већ више пута током поступка и сваки пут уз напомену стручних лица „да каже све онако како је било, а кад је причала први пут“. Тзв. „отуђеност“ је за дете драгоцен механизам преживљавања: не показати емоције, не показати ништа, јер је тако безбедније. Ради се о валидном механизму одбране од сложеног система постизања правде који није пријатељски окренут према детету и у којем је детету тешко и најчешће немогуће да буде равноправни учесник поступка.

РЕТРАУМАТИЗАЦИЈА ДЕТЕТА НАСТАЈЕ ПО СЛЕДЕЋИМ ОСНОВАМА:

1. Недостатак заштитних мера и мера безбедности

Прва Национална студија о друштвеном проблему сексуалног злостављања деце у Републици Србији је показала да само 7% деце која су преживела сексуално насиље пријави случај надлежним службама (2015©Инцест Траума Центар - Београд; у партнерству са МПНТР и Центром за промоцију здравља жена).

Недостатак одговарајућих заштитних мера и мера безбедности, као што је удаљење из породичног домаћинства, што је мера којом се може благовремено спречити и понављање сексуалног злостављања и утицај на дете током поступка и обезбедити пун опоравак детета.

Директна последица тога што поступак најчешће није пријатељски окренут према детету, је чињеница да се догађа да дете промени или повуче свој исказ. То не мора да значи да сексуалног злостављања није било. То значи да се дете није осећало довољно безбедно у поступку. Одговорност је одраслих да учине да се осећа безбедно.

Неопходно: Увести и спроводити меру удаљења извршиоца сексуалног злостављања над дететом из породичног домаћинства.

Дакле, учинити све да се дете током целокупног поступка осећа **безбедно**.

2. Скрин собе, саслушање деце ван суда

У делу који се односи на праксу, институција Заштитника грађана РС је уочила да се заштитне мере у односу на децу која су преживела сексуално насиље не предузимају редовно. У неколико градова у Србији постоје тзв. скрин собе, посебно опремљене за узимање изјава деце, али је мали број судова ту могућност користио. Подаци с почетка 2013. год. показали су да од основних и виших судова у пет градова, скрин собу је користио само **један** суд. Други нису имали информацију о томе или су је имали, али су ипак одабрали да се дете саслушава „на редован начин“. Тај начин је углавном уз присуство психолога, најчешће у судници или кабинету судије. Могућност да дете буде саслушавано изван простора суда је ретко коришћено, било у скрин собама или дететовој кући или у неком другом окружењу безбедном за дете.

Неопходно: Учинити обавезним примену мера које прописује ЗМУКД: обавезне пуномоћнике оштећених, поступке пред судијама и са учесницима који су обучени за рад са децом и малолетницима, максимално два саслушања жртве, коришћење тонских и видео записа и могућност саслушања детета ван суда.

Дакле, учинити обавезном примену правила о саслушању детета **БЕЗ** присуства учесника поступка и ван простора суда / полиције / тужилаштва.

3. Вишеструко саслушање деце

Од пријаве центру за социјални рад до евентуалног изрицања пресуде, искуство ИТЦ-а показује да се деца по правилу саслушавају 5 или више пута, јер изјаве дају у

различитим фазама поступка и пред различитим органима (пред цср, полицијом, током истраге, током вештачења, током главног претреса). То значајно погоршава дететов положај, подстиче ретрауматизацију детета и спречава опоравак. Поступање на овај начин није никако у корист утврђивања истине, јер врло негативно утиче на ваљаност прибављених изјава.

Неопходно: Учинити обавезним примену мера које прописује ЗМУКД (исто као горе под 2.)

Дакле, учинити обавезном за све органе примену правила о максимално **ДВА** саслушања детета и **ОДРЕДБУ** о максимално два саслушања детета **ПРОШИРИТИ НА ЦЕО ПОСТУПАК**, укључујући и преткривични и поступак вештачења.

4. Недопустиво дуго трајање поступка

Поступци који се односе на децу која су преживела сексуално насиље трају предуго. Узроци томе нису само број предмета по судији, већ и у понашању других учесника поступка, посебно бранилаца и пуномоћника, које суд поставља по службеној дужности и законских сметњи да се без њиховог присуства претреси одржавају.

Неопходно: Учинити обавезним укупно максимално трајање поступка до 12 месеци.

Дакле, живот детета не сме бити заустављен због вишегодишњег трајања судског поступка.

5. „Цурење информација“ о току поступка и идентитету актера поступка

Специфичан положај деце која су преживела сексуално злостављање и искоришћавање захтева појачану пажњу свих државних органа. Ширење информација о сексуалном злостављању или сексуалном искоришћавању значајно умањује шансу за успех њихове рехабилитације и поновне интеграције у друштво и може оставити трајне последице на њихов психосоцијални развој. Посебно, држава се обавезала приватност и идентитет деце жртава и предузме све мере ради спречавања ширења информација које би могле довести до идентификовања деце-жртава (Чл. 31 Ланзарот Конвенције и чл. 8 Факултативног протокола о продаји деце, дечијој проституцији и дечијој порнографији).

Неопходно: Службеном депешом од стране Министарства правде Републике Србије и Министарства унутрашњих послова или другим одговарајућим средством, а у складу са постојећим регулативама у овој области, уз навођење санкције и каснију

примену исте, наложити запосленима у правосуђу и полицији строгу забрану ширења ма које информације која може угрозити идентитет и достојанство детета-жртве, посебно одавање информација и података медијима.

6. Лични ставови и знање стручних лица о сексуалној трауми

Стручњаци органа надлежних за заштиту деце од сексуалног злостављања и искоришћавања не располажу у довољној мери посебним знањима о овом облику злостављања деце, имајући у виду динамику сексуалног насиља, бирање/регрутовање детета-жртве, знаке упозорења и њихово препознавање, злоупотребу моћи од стране починиоца над дететом, положај и посебну осетљивост детета-жртве, ефекте/трагове сексуалног злостављања по дете, лични капацитет детета, специфичности мера заштите и процес опоравка у случају сексуалне трауме. Образовни пакет треба да укључи наведене теме, а посебно да је усмерен на промену личних ставова.

Неопходно: Специјализовати професионалце за рад са децом која су преживела сексуално насиље где год је то могуће, а нарочито у судовима, тужилаштвима и адвокате – које ће на учеснике пренети специфична знања у циљу њиховог правилног учешћа у поступку у најбољем интересу детета.

Дакле, најважније је да садржај обука утиче на промену личних ставова у интересу детета које је преживело сексуално насиље.

Закључак

ТРАЖИ СЕ ОВОМ ИНИЦИЈАТИВОМ за дете које је преживело сексуално насиље, а у пуном складу са Ланзарот Конвенцијом:

- Увести и спроводити МЕРУ УДАЉЕЊА ИЗВРШИОЦА сексуалног злостављања над дететом из породичног домаћинства
- Учинити обавезном примену правила о саслушању детета **БЕЗ** присуства учесника поступка и ван простора суда / полиције / тужилаштва
- Учинити обавезном за све органе примену правила о максимално **ДВА** саслушања детета
- **ОДРЕДБУ** о максимално два саслушања детета **ПРОШИРИТИ НА ЦЕО ПОСТУПАК**, укључујући и преткривични и поступак вештачења
- Учинити обавезним укупно максимално трајање поступка до 12 месеци

- Да се у Кривични законик уведе **одредба „најбољи интерес детета“** по угледу на Породични закон
- Да се обезбеди **ЈЕДНАКА** кривичноправна заштита деце **БЕЗ ОБЗИРА НА УЗРАСТ** (0-18 година)
- Да се **ХИТНО СПЕЦИЈАЛИЗУЈУ** сви учесници који долазе у контакт са дететом-жртвом од тренутка пријављивања кривичних дела из области сексуалних деликата до изрицања пресуде
- **ДА СЕ СПРОВОДИ ПРЕВЕНЦИЈА** од стране надлежног органа кроз континуирано обавештавање опште и стручне јавности о резултатима спровођења „Маријиног закона“.

С поштовањем,

Београд, 27. новембар 2015.

Др Љиљана Богавац

У прилогу:

1. *Есеј „Јуца“ Инцест Траума Центра – Београд, објављен 2014. год., на Светски дан превенције злостављања и занемаривања деце (19. новембар)*
2. *Чланови Ланзарот Конвенције у вези са Иницијативом Инцест Траума Центра – Београд*

ПРИЛОГ 1 - ЧЛАНОВИ ЛАНЗАРОТ КОНВЕНЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ИНИЦИЈАТИВОМ

ИНЦЕСТ ТРАУМА ЦЕНТРА - БЕОГРАД

Ланзарот Конвенција

Члан 32.

Отпочињање поступка

Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би обезбедила да истрага или гоњење кривичних дела установљених са овом конвенцијом не зависе од пријаве или оптужбе коју изнесе жртва, као и да поступак може да се настави чак и ако је жртва повукла своје изјаве.

Члан 34.

Истрага

- 1. Свака страна усвојиће мере које могу бити неопходне да би осигурало да лица, јединице или службе задужене за истрагу буду специјализоване у области борбе против сексуалног злостављања и сексуалног искоришћавања деце или да та лица буду обучена у те сврхе. Такве јединице или службе располагаће одговарајућим финансијским изворима.*
- 2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би осигурала да неизвесност у погледу стварног узраста жртве ни на који начин не спречи покретање кривичне истраге.*

Члан 35.

Разговори са дететом

- 1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би осигурала да:*
 - а) разговори са дететом могу да се одвијају без неоправданог одлагања одмах пошто су надлежним органима пријављене чињенице (у вези са случајем);*
 - б) разговори са дететом одвијају се, када је то неопходно, у просторијама које су пројектоване или прилагођене за те сврхе;*

- в) разговоре са дететом обављају професионалци који су обучени у те сврхе;*
 - г) иста лица ако је то могуће и у случају да је то погодно воде све разговоре са дететом;*
 - д) број разговора је ограничен на најмању могућу меру, онолико колико је то неопходно у циљу кривичног поступка;*
 - ђ) дете може бити у пратњи свог правног заступника или, где је то погодно, одраслог лица које само изабере, сем уколико је када је реч о том лицу, донета образложена одлука о супротном.*
- 2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би осигурала да сви разговори са жртвом или, где је то погодно, разговори са дететом-сведоком могу бити снимљени као видео запис и да ти видео записи разговора могу бити прихваћени као доказ у судском поступку, у складу са правилима унутрашњег права те стране.*
- 3. Када није сигурно колико је дете старо и има разлога да се верује да је жртва дете, мера установљена у ставовима 1. и 2. примењиваће се док дететов узраст не буде поуздано утврђен.*

Члан 36.

Кривични судски поступак

- 1. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере, уз дужно поштовање правила којима се уређује аутономија правосудних професија, како би обезбедила да буде на располагању обука о правима детета и сексуалном злостављању и искоришћавању деце, у корист свих лица која учествују у поступку, а посебно судија, тужилаца и адвоката.*
- 2. Свака страна предузеће све неопходне законодавне или друге мере како би, у складу са правилима која су прописана њеним унутрашњим правом, обезбедила да:*
 - а) судија може да нареди да се расправа одвија без присуства јавности;*
 - б) жртва може да буде саслушана у судници, а да притом не буде присутна, пре свега тако што ће се користити одговарајуће комуникационе технологије.*

ПРИЛОГ 2

INCEST TRAUMA CENTAR - BEOGRAD

Adresa: Mačvanska 8

11000 Beograd, Republika Srbija

Tel./fax + 381 11 386 13 32

e-mail: itcentar@eunet.rs

website: www.incesttraumacentar.org.rs

Др Љиљана Богавац, заменица директорке Инцест Траума Центра - Београд

Оригинална верзија есеја је израђена поводом учешћа на конкурс за кратку причу на тему „Шта је Ваша визија будућности судског система у Србији?“ организованог од стране Светске банке.

Ауторка есеја 21 годину води тим Инцест Траума Центра – Београд за рад са децом која су преживела сексуално насиље и појављују се на суду у оквиру кривичног поступка у својству сведока-експерта. На суду заступа професионално мишљење наше службе које издајемо на захтев установе које учествују у кривичном поступку, а након што наш тим оствари континуитет психолошке подршке детету / малолетном лицу које има искуство сексуалне трауме. Ауторка припада тиму чија је Иницијатива за укидање застаревања сексуалног насиља над децом усвојена у априлу 2013. год. од стране Парламента Србије, чиме је Србија после Велике Британије, постала друга земља у Европи са овим законским решењем које препознаје дуготрајне ефекте сексуалне трауме код детета.

Есеј као форма допушта приповедање и овде то чини девојчица „Јуца“ и дечијим и одраслим језиком, да би је читатељке и читаоци есеја што боље разумели. Јуцино искуство представља „сажетак типских случајева“ када се случај сексуалног насиља над дететом нађе у кривичном поступку у Србији.

„ЈУЦА“ ДА ЈЕ ЧИТАТЕЉКЕ И ЧИТАТЕЉИ БОЉЕ РАЗУМЕЈУ

Ја сам Јуца и имам четири и по године. Већ је прошла једна година од када сам рекла да ме тата додиривао.

Испричала сам мами како смо се тата и ја играли. Мама је рекла да се одрасли не играју тако са децом, да јој је јако жао и загрлила ме. Отишле смо у центар за социјални рад, полицију. Навече је мама плакала, да ја не видим. На неколико места сви су ме стално испитивали шта се десило. Не познајем никога од њих, тешко ми је да одговарам на питања, иста. Да нисам можда сањала, јел' ми то неко рекао да кажем, да ли волим тату. Изгледа да не знају како је кад си дете.

Први пут сам тамо имала кратке рукаве, сада већ ја и мама излазимо из капута.

Плашим се шта ако тата дође пред вртић, узме ме и одведе. Моја бака каже да сам њена „мала мукица“ и да се не секирам.

Онда сам морала код „вештака“ да провере да ли говорим истину. Тамо су седеле две тете у белим мантилима за великим столом и ја. Мама је чекала у ходнику. Тата је исто био испред, ја сам се крила иза столице да ме не види. Иако ме је било срамота шта су ме све питале, мислила сам како да се извучем из свега а да не мисле да сам лоша девојчица. Рекла сам да се не сећам. И не знам шта су после одлучили.

Друга већа деца иду први пут код судије. Шта онда да радим кад тата буде тамо? Како ћу да причам кад ми је рекао да то нико не треба да зна? Треба да причам детаљно и по реду. Све треба да знам и да се свега сећам. Ја желим да заборавим. И укус, и боју, и додир, и мирис. Тата ме тако воли.

Кад се ја и мама вратимо кући, он зове телефоном, пита да ли га волим, зашто не дођем код њега, ко ме храни. Често дође и на врата.

И све је то прошло. Само сам се плашила, било ме је срамота и жао тате ако оде у затвор и опет сам размишљала да можда и не треба да испричам шта ми је радио.

У центар за социјални рад ја и мама идемо често да видим тату. Некада ми се иде, али највише и не баш, али морамо да слушамо шта нам кажу. Наш се живот променио.

Онда је поштар донео позив мами да испричам поново. Рекла сам да нећу. Објаснила ми је да је сада један други судија, да је то због тога. Јел' то значи да ме онај пре није добро слушао?

Тамо је исто као први пут. Није било довољно што сам рекла „да је из татине пише цурило нешто као млеко и растезало се као жвака.“ Морам да поновим. Чула сам да одрасли кажу да сам љута и бесна, да сигурно мрзим тату. Да ме мама наговорила. А није тако, ја сам рекла мами! Мама плаче што је лекар написао да имам кондиломе. Не знам зашто ми не верују. Од кад сам рекла, имам само невоље. Нико не измишља и лаже, јер онда упаднеш у велику невољу. Добијеш казну и нико није срећан.

Нека деца промене или потпуно порекну шта су раније испричала. А то не значи да их одрасли није додиривао. И ја бих да ћутим, да све престане. И да не мислим више о томе.

Највише сам тужна. Само ја знам како ми је. Не бројим школске дане спокојно, трећу годину све и даље траје.

2014. године у Србији

КРАЈ ДОКУМЕНТА ИНИЦИЈАТИВЕ ИНЦЕСТ ТРАУМА ЦЕНТРА – БЕОГРАД